RTTI-asetuksen EU 2015/962 uudelleentarkastelu

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖ

EU:n vihreä ja digitaalinen tulevaisuus

EU:n DATASTRATEGIA

EU:n DIGITAALISTRATEGIA

HORIZON EUROPE

EU:n KESTÄVÄN JA ÄLYKKÄÄN LIIKKUVUUDEN STRATEGIA

CONNECTING EUROPE FACILITY (CEF)

- Digitalisaation kautta kestävämpää, sujuvampaa, tehokkaampaa ja turvallisempaa liikennettä ja liikkuvuutta
- EU:n digitaalinen edelläkävijyys, vastuullisuus & kilpailukyky

ITS-direktiivin puitteissa tehtävä kehitystyö

Päivitetty ITS-työohjelma [komission päätös (2018) 8264]

LAINSÄÄDÄNTÖEHDOTUS Q3/2021

ITS-direktiivin uudelleentarkastelu

Kansalliset yhteyspisteet (NAP)

Erillinen CEF tukiohjelma (PSA) 2021-2024 / 12M€
- Kansallisten yhteyspisteiden EU-tason yhteentoimivuuden ja koordinaation kehittäminen

A MMTIS
Multimodaaliset matkatietopalvelut

Q2/2022

- ★ EU-tason multimodaalinen lippu- ja maksujärjestelmä
  - Dynaamisia tietoja koskevat uudet velvoitteet
  - Tasapuolisen toiminta-ympäristön turvaaminen
  - Datan siirrettävyys ja käyttöoikeudet
  - Kuluttajansuoja & oikeudet

B RTTI
Reaaliaikaiset liikennetieto-palvelut

Q3/2021

- ★ Velvoite tuottaa olennaisia tietoja
- ★ Maantieteellisen soveltamisalan laajentaminen
- ★ Uudet tietolajit
  - UVAR & alueellinen geofencing)
  - Liikennesäännöt ja kiertotiet
  - Vaiht.eht. polttoaineiden hintatiedot sekä lataus- ja tankkauspisteiden sijainti- ja saatavuustiedot
  - Eräät liikenteen historiatiedot
  - Viranomaisten käyttöön tarjottavat ajoneuvotiedot (B2G)

C SRTI
Liikenteen turvatietopalvelut

- ★ Data Task Force -hanke (PPP) tietojen hyödyntämisen ja uusien palvelujen kehittämiseksi

D eCall
Ajoneuvojen hätäpuhelu-järjestelmä

- ★ Taajuuksien käyttö ja teknologinen perusta
- ★ Mahdollinen laajentaminen myös muihin ajoneuvoihin

E Rekkaparkit
Tietopalvelut

N/A

LVM

ITS-direktiivin uudelleentarkastelu

I	II	III	IV
Tie-, liikenne- ja matkatiedon optimaalinen käyttö	Liikenteen ja rahtitoimintojen hallintaan liittyvien ITS-palvelujen jatkuvuus	Tieliikenteen turvallisuuteen ja turvaamiseen liittyvät ITS-sovellukset	Ajoneuvon yhdistäminen liikenne-infrastruktuuriin

A MMTIS	B RTTI	C SRTI	D eCall	E Rekkaparkit
Multimodaaliset matkatieto palvelut	Reaaliaikaiset liikennetieto-palvelut	Liikenteen turvatietopalvelut	Ajoneuvojen hätäpuhelu-järjestelmä	Tietopalvelut

KOMISSION ESITTÄMIÄ MAHDOLLISIA UUSIA ELEMENTTEJÄ

V Multimodaaliset digitaaliset liikkuvuuspalvelut

VI Liikenteen ja liikkuvuuden hallinnan tehostaminen

VII Vuorovaikutteinen, verkkoon kytketty ja automatisoitu liikkuminen

? (MAHD. UUSI)

C-ITS
Yhteenkytkeytyvän älyliikenteen järjestelmät

KOMISSION TIEKARTTA DIREKTIIVIN UUDELLEENTARKASTELUSTA

I EU-tason yhteistyön ja koordinaation tiivistäminen

II Digitaalisen yhteentoimivuuden ja rajat ylittävän jatkuvuuden parantaminen sekä järjestelmätasolla että palveluissa

III Liikenteen uusien palvelujen kehitystä tukevien tietovarantojen saatavuuden ja käytettävyyden parantaminen

CEF PSA NAP

B RTTI

A MMTIS

Tavoitteiden toimeen-panossa keskeinen rooli MMTIS & RTTI uudelleentarkastelulla ja CEF/PSA-hankkeella

LVM

Reaaliaikaisten liikennetietopalvelujen tarjoamisesta annettu komission delegoitu asetus (EU) 2015/962

- Komissio käynnistänyt uudelleentarkastelutyön
- Perustuu komission v. 2018 päivittämän ITS-työohjelman mukaisiin tavoitteisiin
- Komissio pyrkii siihen, että uusi, päivitetty asetus voitaisiin antaa syksyllä 2021 (Q3/2021)

UUDELLEENTARKASTELUN KESKEISIMMÄT TAVOITTEET

1. **Laajentaa asetuksen maantieteellistä soveltamisalaa**
2. **Lisätä uusia tietolajeja asetuksen soveltamisalaan**
3. **Velvoittaa jäsenvaltiot tuottamaan eräitä olennaisia, reaaliaikaisia liikennetietoja** (edellyttää ITS-direktiivin muuttamista)
4. **Parantaa kerättävien tietojen sekä niiden pohjalta tuotettavien tietopalvelujen laatua**

Asetuksen uudistamista koskeva taustaselvitys:
https://ec.europa.eu/transport/themes/its/studies/its_en

RTTI-tietojen teemapohjainen luokittelu

- Mahdollistaa yksityiskohtaisempien vaatimusten ja velvoitteiden kohdentamisen tietoluokittain, mm. tietojen päivittäminen ja laatu
- Paremmin yhteen sovitettavissa muiden delegoitujen asetusten kanssa (muutamia päällekkäisyyksiä, jotka hoidettava kuntoon; mm. pysäköinti, lataus- ja tankkauspisteet)
- Luo hyvän pohjan RTTI-ekosysteemin kehittämiselle

RTTI-asetuksen maantieteellisen soveltamisalan laajentaminen

- Komissio on ehdottanut, että jatkossa **asetusta sovellettaisiin koko tieliikenneverkkoon, ml. kaupunkien ja kuntien ylläpitämät tie- ja katuverkot** (ulkopuolelle rajattaisiin mm. yksityistiet, maatalouskäytössä olevat pelto- ja metsätiet)
- **Toimijat olisivat velvollisia avaamaan ja tarjoamaan asetuksen mukaisia tietoja** yhteentoimivassa muodossa kansallisen yhteyspisteen kautta tilanteissa, **kun asetuksen mukaisia tietoja jo tuotetaan digitaalisessa muodossa, tai kun asetuksen mukaisia tietopalveluja tarjotaan tai niitä päätetään ottaa käyttöön**
- Lisäksi **jäsenvaltiot velvoitettaisiin määrittämään kansallisen tieliikenneverkkonsa strategisen osan**, johon liittyvään asetuksen mukaiseen tiedon tuottamiseen ja jakamiseen sekä reaaliaikaisten liikennetietopalvelujen tarjoamiseen voitaisiin määrittää yksityiskohtaisempia ja/tai tiukempia vaatimuksia
- Strategisen tieliikenneverkon määrittelyssä **voitaisiin hyödyntää esim. tieturvallisuusdirektiivin** (nk. RISM-direktiivi EU/2019/1936) **mukaista verkon määritystä**

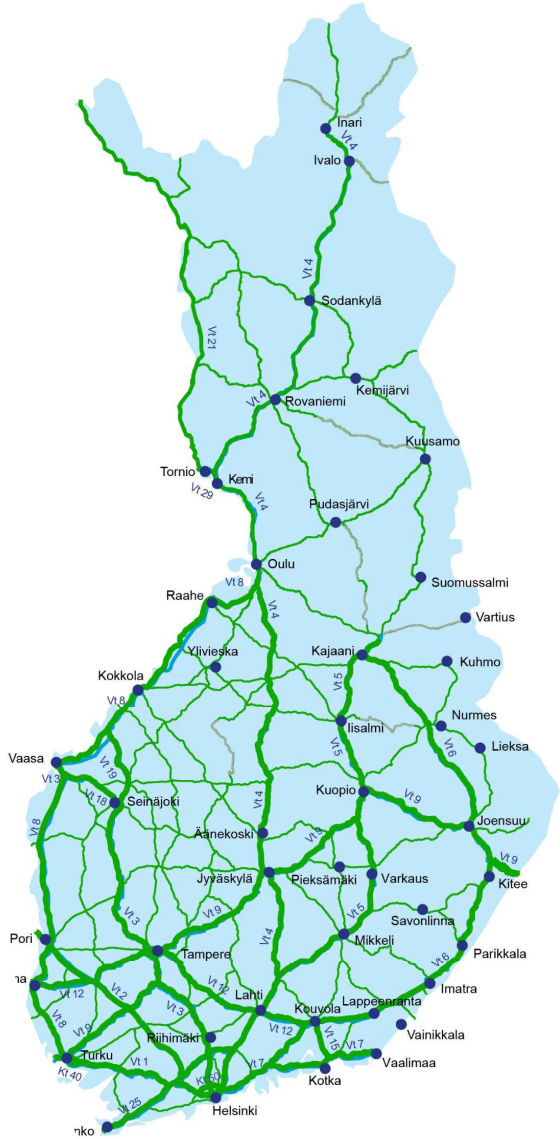

Muutetun tieturvallisuusdirektiivin (RISM EU/2019/1936) **implementointi Suomessa**

- HE-luonnos liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain ja rata-lain muuttamisesta parhaillaan lausuntokierroksella (lausuntoaika 4.3. – 16.4.2021)
- **HE-luonnoksen** tämän hetkisessä versiossa esitetään

> *” Tieturvallisuusdirektiivin vaatimuksia sovellettaisiin jatkossa* ***TEN – T –teihin, moottoriteihin sekä maantielain 4 §:n 3 momentissa tarkoitettuihin valtakunnallisesti merkittävään runko-verkkoon kuuluviin maanteihin****, riippumatta siitä, ovatko ne suunnitteluvaiheessa, rakenteilla vai jo käytössä. Valtakunnallisesti merkittävään runkoverkkoon kuuluvat maantiet on määritelty Liikenne- ja viestintäministeriön pääväylläasetuksen (933/2018) 2 §:ssä. ”*

- *RTTI-asetuksen mahdollisesti edellyttämän strategisen tieliikenneverkon määrittämisestä ei Suomessa ole vielä käyty keskusteluja*
- *RISM-määritelmän hyödyntäminen perustuu komission alustavaan ehdotukseen*

RTTI-asetuksen soveltamisalaan sisällytettävät uudet tietolajit

Komissio on esittänyt, että **asetuksen soveltamisalaan sisällytettäisiin seuraavat, uudet tietolajit**

- Ajoneuvojen pääsyn alueellista rajoittamista koskevat tiedot (UVAR & alueellinen geofencing)
- Liikennesäännöt ja kiertotiet
- Vaihtoehtoisten polttoaineiden hintatiedot sekä lataus- ja tankkauspisteiden sijainti- ja saatavuustiedot (tavoitteena yhdenmukaistaa tietojen tarjoaminen)

  Direktiivi vaihtoehtoisten polttoaineiden infrastruktuurin käyttöönotosta 2014/94/EU
- Eräät liikenteen historiatiedot
- Viranomaisten liikenteenohjaus- ja hallintatehtävien tueksi kerättävät ajoneuvotiedot (B2G)

Velvoite tuottaa olennaisia RTTI-tietoja

- Komission tavoitteena on, että ITS-direktiiviin sisällytettäisiin uusi, jäsenvaltioihin kohdistettu **suora velvoite tuottaa eräitä RTTI-asetuksen mukaisia olennaisia tietoja** (crucial data)
  Tällaisia tietoja olisivat
  - Ajoneuvojen pääsyn alueellista rajoittamista koskevat tiedot (UVAR & alueellinen geofencing)
  - Liikennesäännöt ja kiertotiet
  - Vaihtoehtoisten polttoaineiden hintatiedot sekä lataus- ja tankkauspisteiden sijainti- ja saatavuustiedot
  - Staattiset nopeusrajoitustiedot
  - Autonomista liikennettä tukevat liikennetiedot
- Jäsenvaltioiden tulisi jatkossa tuottaa näitä tietoja ja asettaa ne saataville kansallisen yhteyspisteen kautta riippumatta siitä, kerätäänkö tai tuotetaanko näitä tietoja vielä tällä hetkellä digitaalisessa muodossa vai ei
- Ensivaiheessa tietoja tulisi tuottaa kansallisesti määritetyn strategisen liikenneverkon puitteissa. Myöhemmin tietojen tuottamis- ja jakamisvelvoite laajenisi kattamaan koko tieliikenneverkon

Ehdotus olennaisista RTTI-tiedoista (crucial data)

Urban Vehicle Access Regulations	• boundaries of restricted vehicle access zones and current access status; • conditions for circulation in restricted vehicle access zones.
Automated mobility	• road closures • lane closures • direction of travel on reversible lanes • dynamic speed limits • temporary traffic management measures
Traffic regulations and circulation plans	**Traffic regulations**, such as i dynamic speed limits ii freight delivery regulations iii overtaking bans on heavy goods vehicles iv weight/length/width/height restrictions v one-way streets **Traffic circulation plans**
Static speed limits	• Static speed limits on all networks
Recharging and refuelling points and stations	• location of recharging and refuelling points and stations • availability of recharging and refuelling points and stations

Mandated through the Alternative Fuels Infrastructure Directive (2014/94/EU)
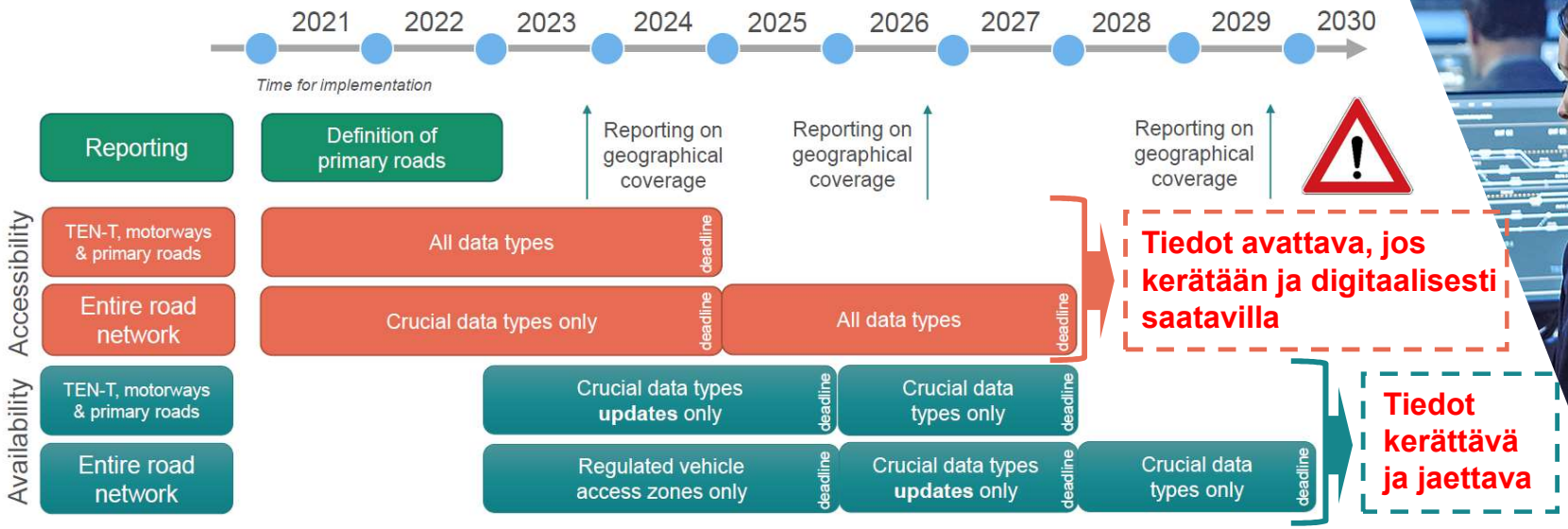
Uusien RTTI-säännösten kansallisen toimeenpanon vaiheistettu eteneminen (komission ehdotus)